

Persbericht

13 april 2016

Caribisch deel Koninkrijk op weg naar duurzaam houdbare overheidsfinanciën

Den Haag – De landen in het Caribisch deel van het Koninkrijk boeken vooruitgang bij het gezond maken van de overheidsfinanciën. Dat schrijft het College financieel toezicht (Cft) in zijn Jaarverslag over 2015. De leden van het Cft brengen van 11 tot 13 april een werkbezoek aan Nederland. Zij spreken de voorzitters en leden van de Eerste en Tweede Kamer, de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en gaan op bezoek bij de ministeries van BZK en Financiën, de Raad van State en de Algemene Rekenkamer.

De landen

Uit het Jaarverslag blijkt dat Curaçao voor het derde jaar op rij een overschat boekte, in Aruba, waar het toezicht vorig jaar van start ging, het tekort boven verwachting daalde, terwijl Sint Maarten voor het eerst sinds 10-10-10 evenwicht op de begroting realiseerde. Wel kreeg Sint Maarten een aanwijzing om betalingsachterstanden in te lopen en het pensioen- en zorgstelsel te hervormen. Cft voorzitter Age Bakker: "Er wordt goede vooruitgang geboekt bij de houdbaarheid van de overheidsfinanciën, maar verbetering van het financiële beheer blijft nog wel een grote uitdaging." De landen laten dit jaar een verwachte economische groei zien tussen 0.5% en ruim 1%, een lichte verbetering ten opzichte van 2015 toen de groei tussen 0,1% en 0,5% uitkwam.

De openbare lichamen

Alle openbare lichamen hebben een sluitende begroting. Ten aanzien van het financieel beheer is het beeld gevarieerd: Bonaire werkt hard aan verbetering en bij Sint Eustatius, dat een aanwijzing kreeg, is een veelomvattend plan van aanpak van start gegaan om zowel de bestuurlijke als financieel-administratieve organisatie op orde te krijgen. Saba heeft het financieel beheer op orde.

Schuldboekjes

De schuldboekje van Curaçao is in 2015 opgelopen tot 40% bbp, voornamelijk als gevolg van de financiering van de bouw van het nieuwe ziekenhuis, terwijl de schuldboekje voor Sint Maarten stabiliseerde op een niveau van 33% bbp. Gezien de lage rente waartegen beide landen kunnen lenen via Nederland, wordt de rentelastnorm ruimschoots gehaald.

Het Cft adviseert dat de landen een middellange termijn norm voor de overheidsschuld van 40% bbp naleven. Om economische schokken op te vangen kan een bandbreedte van 5% worden toegepast. Voor Aruba geldt de afspraak dat vanaf 2018 begrotingsoverschotten worden gerealiseerd om de te hoge overheidsschuld te reduceren.

Ook besteedt het Jaarverslag aandacht aan de bevindingen van de evaluatiecommissie Rft en de evaluatiecommissie Spies. Het Jaarverslag concludeert dat het van groot belang is dat hieraan een adequate follow-up wordt gegeven.

**COLLEGE FINANCIËEL TOEZICHT CURACAO EN SINT MAARTEN
COLLEGE FINANCIËEL TOEZICHT BONAIRE,
SINT EUSTATIUS EN SABA
COLLEGE ARUBA FINANCIËEL TOEZICHT**

De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao
T (+5999) 46 19 081

Frontstreet 26
Philipsburg, Sint Maarten
T(+1721) 5430331

L.G. Smith Boulevard 68
La Piccola Marina
Oranjestad, Aruba
T (+297) 5832800

info@cft.cw

Contactpersoon Cft:

Manus Twisk – Secretaris
Tel +5999 4619081/+5999 5697 322/+316 8362 3859

Perscontacten:

Nederland: Tanja Fraai, tel +316 1697 0600
Curaçao: Jefka Alberto, tel +5999 5126861

Comunicado di Prensa

13 di april 2016

E parti Caribense di Reino Hulandes ta na caminda pa mantene finansa publico na un forma sostenibel

Den Haag – E paisnan den e parti Caribense di Reino Hulandes ta progresando den saneamiento di nan finansa publico. Esaki ta loke Colegio di supervision financiero (Cft) ta notifica den su Relato Anual di 2015. E miembranan di Cft ta haciendo un bishita di trabou na Hulanda di dia 11 te dia 13 di april. Nan lo papia cu e presidentenan y e miembranan di Senado y Parlamento Hulandes, Ministro di Asunto Interno y Relacion den Reino (BZK), y lo haci un bishita na e ministerionan di BZK y Finansa, Conseho di Estado y Camara di Control General.

E paisnan

Den e Relato Anual ta sali na cla cu Corsou a logra un surplus pa di tres año consecutivo, na Aruba, unda e supervision financiero a cuminsa año pasa, e deficit a baha surpasando e expectativanan, mientras cu Sint Maarten pa prome biahia for di 10-10-10 a realisa un presupuesto balansa. Ta asina si cu Sint Maarten a haya un instruccion pa supera e atrasonan di pago y pa restructura su sistema di pensioen y di cuido. Presidente di Cft Age Bakker: "Ta progresando satisfactoriamente den mantencion di un finansa publico sostenibel, pero drechamento di e maneho financiero si ta keda un gran reto ainda." E paisnan ta mustra cu pa e año aki por spera un crecimiento economico di entre 0.5% y mas di 1%, loke ta un mehoransa leve compara cu 2015, año den cual e crecimiento tabata di entre 0,1% y 0,5%.

E entidadnan publico

Tur entidad publico tin un presupuesto balansa. Pa loke ta e maneho financiero e panorama ta mas varia: Boneiro ta traha duro riba mehoracion y na Sint Eustatius, cu a haya un instruccion, nan a start cu un plan di atake extenso pa pone tanto e organizacion gubernamental como esun financiero-administrativo na ordo. Saba tin su maneho financiero na ordo.

Cuota di debe

E cuota di debe di Corsou a subi na 2015 te na 40% di e producto interno bruto, particularmente a consecuencia di finanziamento di construccion di e hospital nobo, mientras cu e cuota di debe di Sint Maarten a keda stabilisa na un nivel di 33% di e pib. Teniendo cuenta cu e interes abou na cua ambos pais por haya placa fia pa medio di Hulanda, nan lo por alcansa e norma di carga di interes ampliamente.

Cft ta conseha pa e paisnan mantene pa e debe publico un norma di termino medio di 40% di e producto interno bruto. Pa wanta e golpinan economico por aplica un ampliacion di 5%. Pa Aruba ta conta e palabracioun cu for di 2018 lo realisa surplus den e presupuestonan pa di e forma ey reduci e debe publico cu ta demasiado halto.

**COLLEGE FINANCIËEL TOEZICHT CURACAO EN SINT MAARTEN
COLLEGE FINANCIËEL TOEZICHT BONAIRE,
SINT EUSTATIUS EN SABA
COLLEGE ARUBA FINANCIËEL TOEZICHT**

Tambe e Relato Anual ta dedica atencion na e conclusionnan di e comision di evaluacion di e Ley di Reino di supervision financiero (Rft) y di e comision di evaluacion Spies. E Relato Anual ta yega na e conclusion cu ta di gran importancia pa duna seguimento adecuado na esakinan.

Persona di contacto di Cft:

Manus Twisk - Secretario
Telefon +5999 4619081/+5999 5697 322/+316 8362 3859

Persona di contacto cu Prensa:

Hulanda: Tanja Fraai, tel +316 1697 0600
Corsou: Jefka Alberto, tel +5999 5126861

De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao
T (+5999) 46 19 081

Frontstreet 26
Philipsburg, Sint Maarten
T(+1721) 5430331

L.G. Smith Boulevard 68
La Piccola Marina
Oranjestad, Aruba
T (+297) 5832800

info@cft.cw

Komunikado

13 di aprel 2016

Parti Karibense di Reino na kaminda pa finansa públiko sostenibel

Den Haag – E paisnan den e parti Karibense di Reino Hulandes ta progresando den saneamentu di nan finansa públiko. Esaki ta loke Kolegio di supervishon finansiero (Cft) ta indiká den su Relato Anual di 2015. E miembroran di Cft ta hasiendo un bishita di trabou na Hulanda di 11 te 13 di aprel. Nan lo papia ku e presidentenan i e miembroran di Senado (Eerste Kamer) i Parlamento Hulandes (Tweede Kamer), Minister di Asuntunan Interno i Relashonnan den Reino, i bishitá e ministerionan di Relashon Eksterior i di Finansa, Konseho di Estado i Kontrolaria General.

E paisnan

Den e Relato Anual ta sali na kla ku Kòrsou a logra un surplus pa di tres año konsekutivo, i ku na Aruba, kaminda ta aña pasá a inisiá supervishon finansiero, e défisit a baha mas ku a ferwagt, miéntras ku Sint Maarten pa promé biaha for di 10-10-10 a realisá un presupuesto balansá. Wèl ta asina ku Sint Maarten a haña un instrukshon pa eliminá e retrasonan di pago i pa restrukturá su sistema di penshun i di salubridat. Presidente di Cft Age Bakker: "Tin bon progreso den hasi e finansa públiko sostenibel, pero mehoramentu di e maneho finansiero si ta keda un reto grandi ainda." E paisnan ta mustra ku pa e aña aki por spera un kresementu ekónomico di entre 0.5% mas ku 1%, loke ta un mehora leve kompará ku 2015, den kua aña e kresementu tabata di entre 0,1% i 0,5%.

E entidatnan públiko

Tur entidat público tin un presupuesto balansá. Pa loke ta trata e maneho finansiero si imáhen e ta mas variá: Boneiru ta trahando duru riba mehorashon i na Sint Eustatius, ku a risibí a un instrukshon, nan a start ku un plan di akshon amplio pa pone tantu e organisashon gubernamental como esun finansiero-atministrativo na òrdú. Saba tin su maneho finansiero na òrdú.

Kuota di debe

Kòrsou su kuota di debe a subi na 2015 te na 40% di e producto interno brutu (PIB), prinsipalmente como konsekuensia di finansiamentu di konstrukshon di e hospital nobo, miéntras su e kuota di debe di Sint Maarten a keda stabilisá na un nivel di 33% di e PIB. Mirando e interes abou na kua tur dos pais por fia sèn via di Hulanda, nan lo por keda ampliamente denter di e norma di karga di interes.

Cft ta konsehá pa e paisnan fiha nan mes riba un norma di debe público di 40% di e producto interno bruto pa tèrmino medio. Por apliká un ampliashon di 5% pa por apsorbé posibel shòk ekónomico. Pa Aruba tin un palabraphon ku for di 2018 lo realisá surplus den e presupuestonan, ku kua lo redusí e debe público eksesivo.

Tambe e Relato Anual ta dediká atenshon na e konklushonnan di e komishon di evaluashon di e Lei di Reino di supervishon finansiero (Rijkswet financieel toezicht - Rft) i di e komishon di evaluashon Spies. E Relato Anual ta yega na e konklushon ku ta di gran importansia pa duna follow-up adekuá na esakinan.

**COLLEGE FINANCIËEL TOEZICHT CURACAO EN SINT MAARTEN
COLLEGE FINANCIËEL TOEZICHT BONAIRE,
SINT EUSTATIUS EN SABA
COLLEGE ARUBA FINANCIËEL TOEZICHT**

De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao
T (+5999) 46 19 081

Frontstreet 26
Philipsburg, Sint Maarten
T(+1721) 5430331

L.G. Smith Boulevard 68
La Piccola Marina
Oranjestad, Aruba
T (+297) 5832800

info@cft.cw

Persona di kontakto di Cft:

Manus Twisk – Sekretario
Tel +5999 461 9081/+5999 569 7322/+316 8362 3859

Kontakto pa prensa:

Hulanda: Tanja Fraai, tel +316 1697 0600
Kòrsou: Jefka Alberto, tel +5999 512 6861

Press Release

April 13th, 2016

Caribbean part of Kingdom en route to realize sustainable public finance

Den Haag – The countries in the Caribbean part of the Kingdom are making progress in improving their public finances, according to the Board of financial supervision (College financieel toezicht - Cft) in its Annual Report of 2015. The Cft members are in the Netherlands from April 11 to 13 for a working visit. They will meet with the chairmen and members of the First and the Second Chamber, the minister of Interior Affairs and Kingdom Relations (BZK) and they will visit the ministries of BZK and Finance, the Council of State and the National Audit Office.

The countries

The Annual Report shows that Curaçao has booked a surplus for the third year in a row, and that the deficit of Aruba, where supervision was introduced last year, has decreased beyond expectation, whilst Sint Maarten for the first time since 10-10-10 has realized a balance budget. Sint Maarten however was given an instruction to settle its arrears and to reform its pension and health care system. Cft chairman Age Bakker: "Good progress is being made in achieving sustainability of public finances; nonetheless improving financial management still remains a major challenge." The countries show an expected economic growth between 0.5% and over 1% this year, which is a slight improvement compared to 2015, which closed with a growth between 0.1% and 0.5%.

The public entities

All public entities have a balanced budget. In the area of financial management, the picture is diverse: Bonaire is working hard towards improvement and Sint Eustatius, which was given an instruction, has launched a comprehensive action plan so as to get both the managerial and the financial and administrative organization in order. Saba has its financial management under control.

Debt quota

The debt quota of Curaçao has increased in 2015 to 40% GDB, mainly because Curaçao is financing the construction of a new hospital, whilst Sint Maarten's debt quota has stabilized at a 33% GDP level. Considering the low interest rate the countries are able to borrow against via The Netherlands, the countries are staying well within their interest burden margins.

The Cft recommends that the countries comply with the medium-term debt norm of 40% GDP. A band width of 5% can be applied in order to absorb economic shocks. With Aruba it is agreed that as of 2018 budget surpluses will be realized in order to reduce the excessive debt.

The Annual Report also comprises the findings of the committee in charge of evaluating the Kingdom law on financial supervision (Rijkswet financieel toezicht - Rft) and the Spies evaluation

**COLLEGE FINANCIËEL TOEZICHT CURACAO EN SINT MAARTEN
COLLEGE FINANCIËEL TOEZICHT BONAIRE,
SINT EUSTATIUS EN SABA
COLLEGE ARUBA FINANCIËEL TOEZICHT**

committee. In the Annual Report it is concluded that it is of the utmost importance that adequate follow-up is given to these findings.

Contact person Cft:

Manus Twisk – Secretary
Tel. +5999 4619081/+5999 5697 322/+316 8362 3859

Press contacts:

The Netherlands: Tanja Fraai, tel +316 1697 0600
Curaçao: Jefka Alberto, tel +5999 5126861

De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao
T (+5999) 46 19 081

Frontstreet 26
Philipsburg, Sint Maarten
T(+1721) 5430331

L.G. Smith Boulevard 68
La Piccola Marina
Oranjestad, Aruba
T (+297) 5832800

info@cft.cw